

Henkilökohtaisen avun sekä omais- ja perhehoidon keskuksen käynnistymiseen liittyvät linjaukset

Ahall 07.12.2022 § 350
749/05.12.00/2022

Valmistelija: Kati Kantanen puh. 044 740 1951,
kati.kantanen(at)pshyvinvointialue.fi

Henkilökohtaisen avun sekä omais- ja perhehoidon keskuksen (HOP-keskus) tavoitteena on tuottaa henkilökohtaisen avun sekä omais- ja perhehoidon asiakkaille yhdenvertaiset ja hyvin koordinoituidet sekä kustannusten kasvua hillitsevät palvelut Pohjois-Savon hyvinvointialueella 1.1.2023 alkaen. Keskuksen avulla hyvinvointialueen talous- ja henkilöstöresursseja pystytään käyttämään nykyistä tehokkaammin ja erityisosaamista vahvistaen. Palveluissa toimivat viranhaltijat, kuten asiakasohjaajat ja sosiaalityöntekijät, tekevät palvelutarpeen arvioinnin ja päätöksen palvelujen myöntämisestä, mutta palvelun toteuttamisen koordinoi HOP-keskus.

HOP-keskus tarjoaa tietoa, neuvontaa ja ohjausta henkilökohtaisen avun sekä omais- ja perhehoidon palveluista asiakkaille ja työntekijöille. Sen tehtäviin kuuluu henkilökohtaisen avun sekä omais- ja perhehoidon palvelujen koordinointiin ja kehittämiseen osallituminen. Lisäksi HOP-keskus vastaa omais- ja perhehoidon palkkioiden ja vammaispalvelujen henkilökohtaisen avun työnantajamallin palkkojen maksatuksesta. HOP-keskuksessa työskentelee toimistosihteereitä ja palveluohjaajia.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen kunnissa ja kuntayhtymissä on ollut käytössä erilaisia palkkojen ja palkkioiden maksujärjestelmiä sekä maksupäiviä. Pohjois-Savon hyvinvointialueen HOP-keskukseen on sovittu käyttöönotettavaksi omais- ja perhehoidon palkkioiden ja vammaispalvelujen henkilökohtaisen avun työnantajamallin palkkojen maksatukseen ja työsuhteiden hallintaan sähköinen Oima-sijaismaksajajärjestelmä. Järjestelmän avulla hoidetaan muun muassa avustajien työeläkevakuuttamiseen liittyvä sähköinen asiointi sekä muut sijaismaksajan työnantajavelvoitteet, kuten palkanlaskenta ja -maksu sekä muut lakisääteiset vakuutus- ja viranomaisilmoitukset. Oima-maksujärjestelmä on ollut käytössä henkilökohtaisen avun palkkojen maksatuksessa Kuopiossa, Lapinlahdella, Tuusniemellä ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymässä. Lisäksi Ylä-Savon SOTE kuntayhtymässä on Oiman kautta maksettu omais- ja perhehoidon palkkiot.

Oima on henkilökohtaisen avun ja omais- ja perhehoidon hallinnointiin oleva SaaS-palvelu, joka toimii selainpohjaisesti eri päätelaitteissa. Oiman kautta hoituvat muun muassa:

- Lomien ja vapaiden automaattinen seuranta
- Työvakuutusten hallinta

- Ajantasainen raportointi
- Työ- tai hoitoajan kirjaaminen
- Palkan tai palkkion laskeminen ja maksaminen
- Automaattinen sivukulujen maksaminen
- Laskutusraportointi

Pohjois-Savon hyvinvointialueella Oiman käyttöönotto edellyttää linjauksia muun muassa henkilökohtaisen avun palkanmaksussa sovellettavasta työehtosopimuksesta, henkilökohtaisen avun avustajan työeläkevakuuttamisesta, henkilökohtaisen avun palkan sekä omais- ja perhehoidon palkkioiden maksupäivistä. Järjestelmän käyttöönoton lisäksi on sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämistä vastuun muutoksen myötä tärkeää yhtenäistää palkkioiden, korvausten ja palkkojen maksupäiviä koko hyvinvointialueella.

Henkilökohtaisen avun työnantajamallin palkanmaksussa on yleisesti sovellettu henkilökohtaisen avustajien työehtosopimusta (HetaTES), joka on Heta-liiton ja Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL:n solmima valtakunnallinen työehtosopimus. Hyvinvointialue voi päättää kyseisen työehtosopimuksen mukaisten etujen antamisesta kaikille henkilökohtaisille avustajille vaikka työnantaja ei olisikaan Heta-liiton jäsen, mutta vain Heta-liittoon kuuluva työnantaja voi hyödyntää esimerkiksi työehtosopimuksen mukaisia joustavampia työaikoja. Hyvinvointialue voi siis korvata HetaTES:n mukaisesti esimerkiksi palkan, työaikalisät ja lomarahat.

Henkilökohtaisen avun työnantajamallin järjestämistä avustettavan tulee vastata avustajansa työeläkevakuuttamisesta. Tällä hetkellä Oima-järjestelmässä olevien henkilökohtaisten avustajien työeläkeyhtiönä on ollut joko Ilmarinen tai Varma. Näistä jatkimmaisesta kanssa Oima tekee kehitystyötä työnantajana toimimisen tueksi.

Henkilökohtaisten avustajien työehtosopimuksen mukaan palkka maksetaan lähtökohtaisesti kaksi kertaa kuukaudessa. Kaksi kertaa kuukaudessa maksettavan palkan osalta kuukauden ensimmäisellä puoliskolla tehty työ maksetaan työaikakorvauksineen (lisät) viimeistään saman kuukauden viimeisenä päivänä ja vastaavasti kuukauden loppupuolella tehty työ maksetaan työaikakorvauksineen (lisät) viimeistään seuraavan kuukauden 15. päivä. Palkka voidaan maksaa vain kerran kuukaudessa, jos työntekijällä on työehtosopimuksen mukainen säännöllinen työaika (täyttä työaika tekevät) tai peruspalkan muodostus muutoin on säännönmukainen. Tällöin peruspalkka maksetaan kuukausittain viimeistään kuukauden viimeisenä päivänä ja palkkakauden työaikakorvaukset (lisät) viimeistään seuraavan kuukauden 15. päivä. Lisäksi palkka voidaan maksaa työnantajan ja työntekijän kanssa yhteisesti sopien myös kerran kuukaudessa siten, että palkka maksetaan jälkikäteen niin, että kalenterikuukaudelta tehty työ maksetaan työaikakorvauksineen (lisät) viimeistään seuraavan kalenterikuukauden 15. päivä.

Sen sijaan omais-, perhe- ja sijaishoidon palkkiot eivät ole palkkaa, vaan kyseessä on sopimukseen perustuva korvaus. Yleensä palkkiot maksetaan toteutuneen omais- perhe- ja sijaishoidon perusteella jälkikäteen ja siitä sovitaan toimeksiantosopimuksessa.

Valmistelijan päätösehdotus:

Aluehallitus päättää, että 1.1.2023 alkaen

- Henkilökohtaisen avun työnantajamallin järjestämistavan palkanmaksussa sovelletaan henkilökohtaisia avustajia koskevaa valtakunnallista työehtosopimusta (HetaTES) kaikkien avustajina toimivien henkilöiden osalta.
- Henkilökohtaisten avustajien, joiden työsuhde alkaa 1.1.2023 jälkeen, työeläkevakuutus eläkeyhtiö on Varma.
- Henkilökohtaisen avun palkat maksetaan kaksi kertaa kuukaudessa, kuukauden 15. ja kuukauden viimeinen päivä.
- Omais-, perhe- ja sijaishoidon palkkiot maksetaan toteutuneen mukaan jälkikäteen seuraavan kuukauden 15. päivä.

Lisäksi aluehallitus päättää valtuuttaa perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtajan tekemään tarvittavat päätökset, joita henkilökohtaisen avun sekä omais- ja perhehoidon keskuksen (HOP-keskus) käynnistäminen ja Oima-sijaismaksajajärjestelmän käyttöönotto edellyttävät ennen hyvinvointialueen palvelutuotannon aloittamista.

Sote-integraatiovaikutukset

Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistukseen liittyvää yhtenäistämistä, joilla turvataan tasapuoliset, oikeudenmukaiset ja yhdenvertaiset palvelut.

Esittelijä

hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää, että 1.1.2023 alkaen

- Henkilökohtaisen avun työnantajamallin järjestämistavan palkanmaksussa sovelletaan henkilökohtaisia avustajia koskevaa valtakunnallista työehtosopimusta (HetaTES) kaikkien avustajina toimivien henkilöiden osalta.
- Henkilökohtaisten avustajien, joiden työsuhde alkaa 1.1.2023 jälkeen, työeläkevakuutus eläkeyhtiö on Varma.
- Henkilökohtaisen avun palkat maksetaan kaksi kertaa kuukaudessa, kuukauden 15. ja kuukauden viimeinen päivä.
- Omais-, perhe- ja sijaishoidon palkkiot maksetaan toteutuneen mukaan jälkikäteen seuraavan kuukauden 15. päivä.

Lisäksi aluehallitus päättää valtuuttaa perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtajan tekemään tarvittavat päätökset, joita henkilökohtaisen avun sekä omais- ja perhehoidon keskuksen (HOP-keskus) käynnistäminen ja Oima-sijaismaksajajärjestelmän käyttöönotto edellyttävät ennen hyvinvointialueen palvelutuotannon aloittamista.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.